

УДК 378.147:612.017.1/3:616.31

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ ТА АЛЕРГОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “СТОМАТОЛОГІЯ”

В. Є. Городецький

ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України”

PECULIARITIES OF TEACHING “CLINICAL IMMUNOLOGY AND ALLERGOLOGY” FOR STUDENTS OF THE DENTISTRY FACULTY ON THE SPECIALTY “DENTISTRY”

V. Ye. Horodetskyi

SHEI “Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky of MPH of Ukraine”

У статті розкрито особливості викладання клінічної імунології та алергології для студентів стоматологічного факультету зі спеціальності “Стоматологія”, зокрема проведення педагогічного процесу в умовах кредитно-модульної системи.

The article adduces the peculiarities of teaching the Clinical Immunology and Allergology course teaching for students of the Dentistry Faculty on the specialty “Dentistry”, in particular, the organization of study process within the credit-transfer educational system.

Вступ. Клінічна імунологія — це прикладна дисципліна, яка, використовуючи досягнення фундаментальної імунології, дозволяє домогтися кращого розуміння механізмів хвороб людини, поліпшити їх діагностику та лікування. На даний момент встановлено, що в патогенезі багатьох хвороб беруть участь імунні механізми. От чому базисних імунологічних знань потребує не тільки клінічний імунолог, але фактично всі лікарі, які займаються лікувальною практикою, в тому числі стоматологи [2, 3]. Адже все більшої актуальності набувають проблеми, пов’язані зі станом місцевого імунітету ротової порожнини, алергічні реакції на стоматологічні матеріали та анестетики, а також питання взаємозв’язку між захворюваннями ротової порожнини і внутрішніми органами, в основі яких лежать як інфекційно-запальні, так і імунологічні механізми тощо. Навчання студентів за кредитно-модульною системою дає нові можливості для кращого освоєння даної дисципліни майбутніми стоматологами.

Основна частина. Робоча програма навчальної дисципліни “Клінічна імунологія” для студентів V курсу стоматологічного факультету складена для спеціальностей “Стоматологія” 7.110106, напряму підготовки 1101 “Медицина”, відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм

підготовки фахівців, затверджених наказом МОН України № 541 від 08.07.2010 р., навчальним планом, розробленим на принципах Європейської кредитно-трансферної системи [1]. Програма складається з одного модуля, який складає 45 годин (1,5 кредиту), з них 24 годин практичних занять, 6 годин лекцій та 15 годин самостійної роботи студента.

Навчальний процес ґрунтується на знаннях, які студенти отримують на попередніх курсах при вивченні загальнобіологічних та клінічних дисциплін й інтегрується з ними.

На практичних заняттях розглядаються питання загальної імунології, основні моменти діагностики та лікування автоімунних, алергологічних захворювань, вроджених та набутих імунодефіцитів. Також увага виділяється проблемам імунопрофілактики та імунотерапії, вакцинації, ролі імунних процесів у розвитку соматичних гострих та хронічних захворювань тощо. Наявність годин лекційного часу в умовах кредитно-модульної системи дозволяє в повному обсязі викласти лектору всі положення теми, особливо враховуючи об’єднання тем.

Викладання навчальної дисципліни проходить за методикою “єдиного дня” на базі кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими Тернопільського державного медичного універ-

ситету імені І. Я. Горбачевського. Медичною базою є КЗ ТОР “Тернопільська університетська лікарня”. Проведення педагогічного процесу здійснюється українською, російською та англійською мовами. На кафедрі існує методичне забезпечення у вигляді: календарно-тематичних планів практичних занять, тематичного плану для самостійної роботи студентів, методичних розробок практичних занять для викладачів та студентів, тестового контролю знань, набору ситуаційних занять та методичних вказівок для самостійної роботи студентів, підручників тощо [2, 3]. На інтернет-сторінці кафедри представлено електронні версії усього вищенаведеного методичного унаочнення, а також матеріали для підготовки до практичних занять та лекцій, а також їхні презентації.

Проведення педагогічного процесу в умовах Болонської системи має певні переваги. Зокрема, викладання предмета проходить за методикою “єдиного дня”. З метою засвоєння студентами знань з теорії та практики навчальний процес проводиться на високому науково-практичному рівні із застосуванням сучасних методів контролю знань. Розроблена система оцінки поточної навчальної діяльності студента у балах від “2” до “12”, причому студент отримує три оцінки, залежно від виду діяльності – практична робота, семінарське обговорення, тестовий контроль і четверта – сумарна за день. Слід зауважити, що студент, опанувавши тему заняття, має можливість здати тестовий контроль напередодні, застосовуючи систему комп’ютерного тестового контролю

Література

1. Про внесення змін до Навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” кваліфікації “лікар-стоматолог” у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю “Стоматологія”, затвердженого наказом МОЗ України № 929 від 07.12.2009 р.: наказ МОЗ України № 541 від 08.07.2010 р. – 12 с.

“Moodle”. Застосування шкали балів дозволяє більш диференційовано оцінити знання та уміння з кожної теми.

Написання навчальної історії хвороби проводиться вкінці вивчення дисципліни, коли студент ознайомився із значною кількістю імунологічної патології і зможе більш осмислено оцінити даний вид роботи.

Відведено більше часу на самостійну роботу студента біля ліжка хворого. Даний вид роботи дозволяє формувати навички клінічного мислення, основного на самостійному обстеженні хворого, встановленні попереднього діагнозу, визначення плану обстеження та лікування. Передбачено також надання консультацій студентам для підготовки до практичного заняття.

Опанування даної навчальної дисципліни в рамках вимог, передбачених навчальною програмою, дозволить майбутнім лікарям-стоматологам виконувати свою роботу із розумінням клініко-імунологічних аспектів майбутньої медичної діяльності.

Висновки: 1. Методика викладання предмета “Клінічна імунологія” за кредитно - модульною системою включає в себе як інтенсивну різнопланову роботу на практичних заняттях під постійним контролем викладача, так і методичну допомогу в період самостійної та позааудиторної роботи студентів.

2. Вивчення студентами предмета “Клінічної імунології” є необхідним для комплексної оцінки стоматологічної патології та формування майбутнього фахівця-стоматолога.

2. Андрейчин М. А. Клінічна імунологія та алергологія / М. А. Андрейчин, В. В. Чопяк, І. Я. Господарський. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2004. – 370 с.

3. Клінічна імунологія та алергологія : підручник / за ред. проф. Г. М. Дранніка. – Одеса : Принт, 2010. – 888 с.